

LAULĪBAS SAKRAMENTS

Laulības sakramenta žēlastība ir domāta laulāto mīlestības pilnveidošanai, viņu nešķiramās vienības stiprināšanai. **Šis žēlastības avots ir Jēzus Kristus.** Laulība ir sakraments, kurā Dievs svētī vīrieti un sievieti, dodot viņiem tiesības laulāto kopdzīvei, kā arī žēlastības, kas palīdz veikt laulāto pienākumus. Priesteris vai diakons Baznīcas vārdā pieņem laulāto piekrišanu un sniedz tiem Baznīcas svētību. Laulība tiek noslēgta vismaz divu liecinieku klātbūtnē. Laulības pamatā ir laulības slēdzēju savstarpējā piekrišana, tas ir, vēlēšanās sevi dāvēt viens otram pilnīgi un galīgi, lai dzīvotu uzticībā un auglīgā mīlestības derībā.

Atbildot uz priestera jautājumiem, līgavainis un līgava apliecina, ka laulībā dodas pēc pašu vēlēšanās un ir gatavi uzņemt laulāto pienākumus. Pēc tam priesteris tiem saka priekšā **laulības zvēresta vārdus**, ko laulājamie atkārto. Tāda ir laulības rita būtība.

Laulība var tikt noslēgta Svētās Mises laikā vai ārpus tās. Lai svinētu Laulības sakramentu Dieva žēlastības stāvoklī, nākamiem laulātajiem draugiem tam ir laicīgi jā sagatavojas, vispirms saņemot Gandarīšanas (Grēksūdzes) sakramentu.

Derīgi noslēgta laulība ir nešķirama. Katoļticīgie, kas apprecas, nenoslēdzot laulību derību Baznīcas priekšā, atrodas smaga grēka stāvoklī, jo nevar saņemt grēku piedošanu.

Laulības sakraments mūsu baznīcā:

Jautājumi un atbildes par saderināšanos:

1. Saderināšanās baznīcā. Cik laicīgi pirms laulāšanās pārim vajadzētu saderināties? Vai saderināšanās ir obligāta prasība? Kāda ir saderināšanās – pārdomu laika pirms salaulāšanās - būtība?

Saderināšanās ir sagatavošanās un pārbaudes laiks. Katram pārim tā ilgums var būt individuāls, un par to jāvienojas ar draudzes prāvestu. Ja viens vai abi no jaunā pāra nav kristīti, nav izgājuši iesvētes mācību, nav bijuši uz grēksūdzi un pie dievgalda, tad jā rēķinās, ka būs jāiziet piecu mēnešu iesvētes kursi. Ja iesvētes mācība apgūta bērnībā, priesteris izvērtēs vai šie kursi nebūtu jāiziet atkārtoti.

Tāpat jā rēķinās, ka visiem laulāties gribētājiem ir jāiziet pirmslaulību kursi. Tie ilgst divus mēnešus. Tos var iziet paralēli ar iesvētes kursiem.

Tātad **saderināties vajadzētu ne vēlāk kā 6 mēnešus pirms nodomātā laulību laika** un par nodomu laulāties vajadzētu visu izrunāt ar draudzes prāvestu.

Saderināšanās laikā pāris saņem īpašu Baznīcas svētību un par viņiem tiek aizlūgts dievkalpojumā vai ārpus tā.

Saderināšanās laiks tiek pavadīts šķīstībā - kristīgā izpratnē jaunieši līdz laulībām nedzīvo kopā, tāpat kā nedzīvo intīmo dzīvi. Šajā laikā jaunieši iepazīst viens otru un gūst pārliecību, vai paredzamā laulība ir Dieva aicinājums vai tikai psiholoģiska, emocionāla vai seksuāla pieķeršanās. Ar pieķeršanos vien būs par maz, jo laulība Dieva priekšā ir nopietns lēmums uz visu atlikušo mūžu.

2. Kas nepieciešams, lai pāris varētu salaulāties baznīcā? Vai kristītiem jābūt gan līgavainim, gan līgavai? Vai jaunajam pārim jābūt arī iesvētītam? Kāda ir Iesvētes mācības dziļākā nozīme, kā tā notiek (Bībeles lasīšana, pārrunas ar garīdznieku)? Cik daudz laika un līdzekļu nepieciešams, lai izietu šo mācību?

Vispirms jāpiesakās pie draudzes prāvesta. Vismaz vienam jābūt katolim, gājušam pie grēksūdzes, pie dievgalda un izgājušam iesvētes un pirmslaulību kursus. Neatkarīgi no tā, vai otrā puse ir vai nav kristīta, vai arī pieder pie citas konfesijas, laulību kursi ir obligāti jāapmeklē abiem. Iesvētes mācību mūsu draudzē sākam ar **Alfa kursiem** pieaugušajiem. (skatīt sadaļā: <http://www.albertadraudze.lv/pieaug.php>)

Kursu laikā notiek 15 lekcijas - praktiskais ievads kristietībā; tad seko Katoliskās Baznīcas katehisma (ticības mācības) studijas par baušļiem, sakramentiem un liturģiju – 10 lekcijas. Iesvētes kursi norit divas reizes gadā: no septembra beigām līdz martam un no februāra sākuma līdz jūnijai beigām. Kursi ir bezmaksas.

3. Laulības starp 2 dažādu konfesiju pārstāvjiem: Vai iespējams katram saglabāt savu ticību? Kāda ir Baznīcas nostāja šajā jautājumā?

Vēlme saglabāt savu ticību jāizrunā ar attiecīgās draudzes prāvestu. IZŅĒMUMA gadījumā katolis var stāties laulībā ar citas konfesijas pārstāvi vai nekristītu personu, taču tam ir vajadzīga bīskapa atļauja. To kārtā attiecīgās draudzes prāvests.

4. Laulību datuma noteikšana baznīcā: Kādās dienās baznīcā nav iespējams salaulāties? Vai iespējams nolikt laulību datumu vēl pirms iesvētes mācības iziešanas?

Laulības var tikt slēgtas katru dienu. Nav ieteicams laulāties Adventa un Gavēņa laikā. Ja citādi nav iespējams, tad izņēmuma gadījumos var laulāties arī šajos laikos, taču tādā gadījumā svinības būs askētiskas un klusas.

Datuma nolikšana ir jāizrunā ar prāvestu, turklāt tas jādara vēl pirms tiek rezervēta svinību vieta, kāzu ceļojums un viss pārējais. Tāpat jārēķinās ar pirmslaulību kursiem, kas ir obligāti.

5. Laulību solījuma došana baznīcā: Kā tā notiek? Vai laulājamie var improvizēt un teikt sevis izdomātus vārdus, vai arī ir Baznīcas sagatavots zvērests, kas šajā reizē jaunajam pārim ir jānorunā?

Nekādas atkāpes no Baznīcas sagatavotā zvēresta nav iespējamas, jo Katoliskajā Baznīcā ir vienota laulības zvēresta forma.

6. Vai iespējams brīvi izvēlēties baznīcu, kur laulāties, vai arī noteikti jālaulājas savā draudzes baznīcā?

Jaunais pāris var izvēlēties laulāties arī kādā citā baznīcā, taču tas jādara saskaņā ar savas draudzes prāvestu, kas izsniegs izziņu, ka nav šķēršļu laulībām un laulājamie nav iepriekš laulāti.

7. Kādos gadījumos garīdznieks var atteikties laulāt jauno pāri savā baznīcā? Baznīcas iekšējie likumi. Kādas ir prasības līgavas/līgavaiņa apģērba ziņā? Plīvurs Baznīcas izpratnē.

Vai ir iespējams arī otro laulību noslēgt Baznīcā, ja pirmā, kas tika slēgta Baznīcā, nav izrādījusies laimīga. Kas nepieciešams, lai to izdarītu? Vai pirmās laulības šķiršana vajadzīga arī no Baznīcas puses?

Kanoniskais likums nosaka, ka laulība nevar tikt slēgta, ja viens (katolis) vai abi (katoļi) jau sastāvējuši Baznīcā slēgtā laulībā, un Baznīcas tiesa (tribunāls) šo laulību nav atzinusi par spēkā neesošu.

Tāpat laulības slēgšana var tikt atlikta uz kādu laiku, ja draudzes prāvests uzskata, ka jaunajam pārim ir vieglprātīga (nenopietna) attieksme un viņi nav gatavi slēgt laulību uz mūžu vai, ja ir kādi šķēršļi laulības noslēgšanai.

Galvenais kritērijs attiecībā uz kāzu apģērbu: "Ne viss, kas der skaistumkonkursam vai pludmalei, der arī kāzām baznīcā." Būtu jāievēro, ka kļedzoša atkailinātība nav piedienīga kāzām baznīcā.

Plīvurs, tāpat kā baltā krāsa, Baznīcas izpratnē simbolizē šķīstību un nevainību.

Otrās laulības noslēgšana Baznīcā iespējama tikai tad, ja viens no laulātajiem draugiem ir miris vai, ja Baznīcas tiesa (tribunāls) pirmo Baznīcā slēgto laulību atzinusi par spēkā neesošu vai nederīgi noslēgtu. Visos citos gadījumos otro reizi Baznīcā laulāties nav iespējams.

8. Vai pastāv kādas stingras normas, kas jaunajam pārim jāievēro līdz savai kāzu dienai?

Kristīgā izpratnē līdz laulībai jaunais pāris nedzīvo kopā un neveido intīmas attiecības, kas nozīmē, ka pirmslaulību „degustācija” nav pieļaujama – tas ir 6. un 9. Dieva baušļa pārkāpums. Tāpēc līdz laulību dienai katram jādzīvo šķīstībā un atturībā, jo laulāto tiesības dod tikai derīgi noslēgta laulība.

Noderīga informācija jaunlaulātajiem par laulību ceremoniju:

- Kas ievēd līgavu baznīcā (nākamais vīrs vai tēvs)? Vai tas ir kaut kur reglamentēts?

Nav reglamentēts, bet tradicionāli laulājamies baznīcā ievēd garīdznieks vai arī viņi ienāk paši. Tradīcija, ka meitu baznīcā ievēd tēvs, Latvijā ir ieviesta nesen, un jēga tai ir tad, ja meita līdz kāzām ir dzīvojusi pie vecākiem un nav sastāvējusi intīmās attiecībās ar topošo vīru. Līdz ar to šī tradīcija mūsdienu realitātē bieži ir nepamatota.

- Pie kuras rokas līgavainim līgava ieiet baznīcā, pie kuras kā sieva vīram iznāk no baznīcas?

Tas nav reglamentēts, bet parasti sieva vīram stāv pie labās rokas. Tomēr jāatceras, ka tā ir tikai ārējā forma, kam nav garīga pamatojuma.

- Vai baznīcas teritorijā pēc svinīgās laulību ceremonijas jaunajam pārim iespējams uzkavēties, lai turpat pacienātu savus viesus ar cienastu (šampanieti, torti)?

Ja baznīcas teritorijā ir tam piemērotas telpas, tas iepriekš jāaskaņo ar garīdznieku. Pie pašas baznīcas vai baznīcā šādu maltīti sarīkot nebūtu ētiski.

- Kāds ir laulību ceremonijas vidējais ilgums, un ar kādām izmaksām vajadzētu rēķināties?

Ceremonijas ilgums vidēji ir 1 stunda (ar ienākšanu, izešanu un apsveikšanu); izmaksas ir jāsaskaņo ar draudzes prāvestu.

Viedoklis:

- *Kāpēc neticīgie laulājas baznīcā? Kā būtu jāizturas garīdzniekam, ja viņš skaidri zina, ka laulības baznīcā tiek slēgtas tikai „ķeksīša” pēc:*

- *nelaulāt, līdz kļūs ticīgi;*

- *salaulāt, cerot, ka kļūs ticīgi?*

Visiem laulājamiem jāiziet **pirmslaulību kursi** un lielai daļai papildus jāiziet vēl **iesvētes mācība**, kas kopā sastāda 6 mēnešus. Tas nav mazs laiks. Ja jaunais pāris izrāda labo gribu un apņemšanos, tad pēc tam paši atbild par saviem „ķeksīšiem”.

- *Kāda, jūsuprāt, ir galvenā atšķirība starp Baznīcā un dzimtsarakstu nodaļā slēgtu laulību?*

Atšķirība ir sakramentālais stāvoklis, jo Baznīcas laulība tiek slēgta „Debesīs”. Baznīcā slēgta laulība ir balstīta ticībā, cerībā un mīlestībā uz Dievu un līdzcilvēkiem. Laulātie ir mīlestībā vienoti ar Dievu un viens ar otru.

Laimīgas laulības „recepte”

Laimīga laulība ir balstīta mīlestībā uz Dievu un Jēzu Kristu, kas ir šī sakramenta dibinātājs, kā arī mīlestībā, vienam pret otru un cieņas pilnā dialogā. Laulātajiem ir jāattīstās garīgi un jārēķinās, ka šīs ir saites uz visu mūžu. Tas nav viegls ceļš, un tas prasīs piepūli. Laulība būtu jāuztver kā mūža ieguldījums, kas nesīs gan laimi, gan grūtus brīžus, ar kuriem būs jātiek galā, paļaujoties uz Dievu un vienam uz otru.

NEPIECIEŠAMIE DOKUMENTI LAULĪBĀM:

Tiem, kuri reģistrējas un laulājas katoļu Baznīcā, vismaz sešus mēnešus iepriekš jāatnāk pie draudzes prāvesta, lai aizpildītu iesniegumu.

Vēlāk jāiesniedz vai jāuzrāda šādi dokumenti:

1. Iesniegumi;

2. Līgavas un līgavaiņa pases;

3. Līgavas un līgavaiņa dzimšanas apliecības;

4. Medicīniskās izziņas;

5. Liecinieku pases;

6. Izziņa par saderināto sagatavošanas kursu beigšanu.